

Az erdélyi magyar politikai érdekvédelmi szervezetek közös állásfoglalása az autonómia-elképzelések összehangolásáról, 25 évvel a *Kolozsvári Nyilatkozat* után

Száz évvel a Gyulafehérvári Nyilatkozat után, a román kormányok évszázados asszimilációs politikája ellenére az erdélyi magyarság az önazonosságához és a kulturális örökségéhez ragaszkodó, életerős és értékteremtő nemzeti közösség maradt. Bár a megmaradásért vívott küzdelem a közösségi energiáink jelentős részét felemésztette, és mind számban, mind arányokban megfogyatkoztunk, az erdélyi magyar társadalomban van még tartalék a szellemi és gazdasági gyarapodásra, amennyiben sikerül megteremteni alapvető közösségi jogaink politikai, jogi és közigazgatási kereteit, a közösségi autonómiák közjogi rendszerét.

Az elmúlt száz év tapasztalatai alapján, 25 évvel korszakos programadó dokumentumunk, a Kolozsvári Nyilatkozat megszületését követően, annak szellemiségét meggyőződéssel valljuk: nemzeti identitásunk megőrzése és továbbadása, kultúránk fejlesztése, számbeli kisebbségi létünk teljes jogú polgárként való megélése csak a közösségi autonómiák intézményrendszere által biztosítható. A széleskörű autonómia a román többség érdeke is, hiszen a magát biztonságban tudó közösség alkotó ereje megsokszorozódik, így az általa előállított javak az egész ország gyarapodását szolgálják.

Száz évvel a gyulafehérvári nyilatkozatban foglaltak után készek vagyunk egy új kezdetre: az ország fejlődése, a közös jövőnk érdekében találjunk együtt megoldásokat a közösségeinket megosztó kérdésekre. Céljaink nem sértik a románok jogait, de azt is tudjuk, hogy törekvéseinket csakis a többség támogatásával tudjuk megvalósítani – ehhez ajánlunk partnerséget, és kérünk tiszteletet.

Mi, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség, a Magyar Polgári Párt és az Erdélyi Magyar Néppárt képviselői, választásokon szerzett politikai felhatalmazásunk felelősségének tudatában, az erdélyi magyarok közösségként való megmaradása érdekében megfogalmazott autonómia-elképzelések összehangolását elősegítendő a következő alapelvekben állapodunk meg:

1. Az erdélyi magyarok eltérő interetnikus viszonyaik, eltérő lehetőségeik, jövőképük tekintetében különböző típusú autonómiaformákat igényelnek: regionális autonómiát a többen élőknek, önkormányzati autonómiát a magyar többségű településeinknek és kulturális autonómiát minden romániai magyarnak.
2. A székelyföldi területi autonómiát annak történelmi határai között autonóm régióként képzeljük el. Döntéshozó testületének regionális jogszabályalkotói és végrehajtói hatáskörökkel kell rendelkeznie az oktatás, a kultúra, a tájékoztatás, a gazdaság és a saját közigazgatás kiépítése és működtetése terén, továbbá azokon a területeken, amelyek a régió gazdasági fejlődése és öngazgatása szempontjából szükségesek. A magyar nyelvnek jogállását tekintve a régió belül egyenrangúnak kell lennie a román nyelvvel.

Hisszük, hogy a székelyföldi közigazgatás akkor lehet emberközpontú és hatékony, ha felépítését tekintve az azóta eltelt időszak változásainak figyelembevételével az egykori székely székekre alapoz. Az autonómia intézményei a demokrácia alapvető értékeinek és szabályainak tiszteletben tartásával jönnek létre.

3. Közös célunk az erdélyi magyarok több mint egyharmadának otthont adó Partium történelmi régió sajátos, kétnyelvű – közigazgatási jogállásának kialakítása.
4. A kulturális autonómia az erdélyi magyarok összességének önkormányzatát jelenti az oktatás, kultúra, tájékoztatás terén, valamint azokon a területeken, amelyek a nemzeti identitás megőrzése és továbbadása, a közművelődés fejlesztése szempontjából meghatározóak. A kulturális autonómia alapvető közösségi jog, ennek törvény általi elismertetése és intézményrendszerének kiépítése az egyetlen életképes megoldás Erdély különböző régióiban számbeli kisebbségben – helyenként szórványban – élő közösségeink nemzeti identitásának megtartására és szülőföldjén való boldogulására.

Arra törekszünk, hogy a közösen elfogadott alapértékek és kitűzött célok mentén a különböző közösségi autonómiaformák törvényi keretének megteremtése érdekében olyan törvénytervezetek kerüljenek a román törvényhozás elé, amelyek a lehető legszélesebb politikai és társadalmi támogatást élvezik.

Meggyőződésünk, hogy az erdélyi magyarság jövője, és az ennek szervezeti keretet nyújtó közösségi autonómiaformák tekintetében kialakított konszenzus hozzájárul közösségeink megmaradásához, gyarapodásához, szülőföldön való boldogulásához.

Ennek szellemében az együttműködést az egyes konkrét kérdésekben tovább folytatjuk.

Kelemen Hunor,
az RMDSZ elnöke

Biró Zsolt,
az MPP elnöke

Szilágyi Zsolt,
az EMNP elnöke

Kolozsvár, 2018. január 8.